

**ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ ІНСТИТУТУ
АРХЕОЛОГІЇ НАН УКРАЇНИ**

**МЕТОДИКА
ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВОЇ АРХЕОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ**

**м. Київ
2015**

ПЕРЕДМОВА

1 РОЗРОБЛЕНО І ПОДАНО

Польовим комітетом Інституту археології Національної академії наук України.

(Розробники: голова Польового комітету, кандидат історичних наук – Болтрик Ю.В., м.н.с. – Мінаєва Н.І.)

2 ЗАТВЕРДЖЕНО І ВВЕДЕНО В ДІЮ

3 04 січня 2016 р. наказом директора Інституту археології НАН України № 4 від 04.01.2016 на підставі Рішення Вченої ради Інституту археології НАН України від 22.12.2015 р. (Протокол № 10).

3 НА ЗАМІНУ

Порядку проведення наукової археологічної експертизи, затвердженого Вченою радою Інституту археології НАН України від 26.10.2010 р. (Протокол № 9).

ЗМІСТ

Розділ		Стор.
1	ПРЕДМЕТ НАУКОВОЇ АРХЕОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ	4
2	ВИДИ ЕКСПЕРТИЗИ	7
3	ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ СУБ'ЄКТІВ ЕКСПЕРТИЗИ	7
4	ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ЕКСПЕРТИЗИ	9
	ДОДАТКИ	
1	Заява на проведення експертизи	13
2	Перелік документів, які надаються замовником для проведення наукової археологічної експертизи	14
3	Книга реєстрації висновків наукової археологічної експертизи	15
4	Висновок про проведення попередніх археологічних досліджень (наукової археологічної експертизи) земельної ділянки	16
5	Висновок про проведення наукового археологічного дослідження земельної ділянки	18
6	Структура рекомендованої електронної бази	20
7	Види висновків для електронного обліку	21

1 ПРЕДМЕТ НАУКОВОЇ АРХЕОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

1.1 Методика проведення наукової археологічної експертизи має на меті обґрунтування послідовності дій та правил проведення археологічного дослідження на стадії проектування відведення земельних ділянок під містобудівні, шляхові, меліоративні, землевпорядні роботи та організаційний механізм отримання юридичними і фізичними особами наукових висновків щодо наявності на земельній ділянці пам'яток (об'єктів) археології та рекомендації режиму їх використання.

1.2 Наукова археологічна експертиза (далі – експертиза) – є різновидом наукової експертизи, що здійснюється на підставі Закону України «Про наукову і науково-технічну експертизу», з врахуванням особливостей, передбачених Законами України «Про охорону культурної спадщини», «Про охорону археологічної спадщини» та іншими нормативно-правовими актами.

1.3 Експертиза проводиться на предмет з'ясування наявності (відсутності) на території (акваторії) археологічних об'єктів, культурного шару, встановлення площі його поширення, культурно-хронологічної належності та з'ясування стану збереженості археологічних об'єктів (пам'яток) на земельних ділянках чи під водою, на охоронюваних археологічних територіях, у межах зон охорони пам'яток, в історичних ареалів населених місць, занесених до Списку історичних населених місць України.

1.4 **Об'єктом експертизи** є земельні ділянки та водні об'єкти, проектами відведення яких передбачається проведення містобудівних, архітектурних та ландшафтних перетворень, меліоративних, шляхових, земляних та інших робіт, зміна цільового призначення для потреб будівництва, при передачі землі у приватну чи комунальну власність та інших цілей, що може негативно вплинути на об'єкти археологічної спадщини, у тому числі ті, що можуть бути виявлені, а також земельні ділянки, на яких розташовані пам'ятки археології з метою уточнення меж їх території та режиму використання.

1.5 **Суб'єкти експертизи** – фізичні та юридичні особи – замовники, організатори експертизи, експерти.

1.6 **Замовник експертизи** – юридична чи фізична особа, яка подала організатору експертизи заяву на проведення експертизи об'єкта експертизи.

1.7 **Організатори експертизи** – наукові установи, організації та державні підприємства Національної академії наук України, вищі навчальні заклади III та IV рівня акредитації державної форми власності, музеї, заповідники, музеї-заповідники державної та комунальної форм власності, установчими документами яких передбачається надання послуг з проведення експертизи, у

штаті яких працюють не менше трьох археологів, кваліфікація яких підтверджена кваліфікаційними документами.

1.8 Експерт – фізична особа – археолог, що має відповідну освіту і кваліфікацію, володіє спеціальними науковими та практичними знаннями, має досвід проведення самостійних археологічних розкопок, розвідок не менше 5-х років (польових сезонів) з отриманням відповідних кваліфікаційних документів (відкритих листів), має відповідний кваліфікаційний документ, безпосередньо проводить наукову археологічну експертизу і несе персональну відповідальність за її достовірність, повноту, об'єктивність аналізу, обґрунтованість рекомендацій відповідно до вимог завдання на проведення експертизи та законодавства України.

1.9 Експертиза передбачає вивчення архівних матеріалів та наукової літератури, використання технічних засобів, проведення розвідувального шурфування території.

1.10 Експертиза може проводитися окремими експертами, що є співробітниками організаторів експертизи, групами експертів.

Право на проведення натурних обстежень об'єктів експертизи мають експерти, які отримали в установленому порядку кваліфікаційний документ відповідної форми на право проведення такої експертизи та дозвіл на проведення археологічних розвідок, розкопок на території України.

1.11 Експертиза передує розгляду питань, пов'язаних з:

1.11.1 погодженням програм та проектів землеустрою відведення земельних ділянок, щодо яких передбачається проведення містобудівних, архітектурних та ландшафтних перетворень, меліоративних, шляхових, земляних та інших робіт, що може негативно вплинути на об'єкти археологічної спадщини, які містяться під землею поверхнею та водою, у тому числі ті, що можуть бути виявлені;

1.11.2 земельними ділянками на охоронюваних археологічних територіях, історичних ареалах населених місць, на яких розташовані пам'ятки археології з метою встановлення їх меж та режиму використання.

1.12 Експертиза здійснюється на стадії розроблення відповідного проекту землеустрою на підставі заяви замовника встановленої форми (Додаток 1 цієї Методики) та договору, укладеного між замовником і організатором експертизи. До зазначених документів додаються матеріали згідно із Додатком 2 цієї методики, які після проведення експертизи замовнику не повертаються.

1.13 Експертиза проводиться в обов'язковому порядку в таких випадках:

- 1.13.1 на предмет з'ясування наявності (відсутності) археологічних об'єктів, культурного шару з шурфуванням ґрунтового шару, якщо до цього часу на земельній ділянці чи водному об'єкті не проводилось археологічного обстеження, про що свідчить відсутність даних у науковій документації про археологічні дослідження, яка зберігається у науковому архіві Інституту археології Національної академії наук, а також в інших архівно-бібліографічних джерелах;
- 1.13.2 на предмет з'ясування стану збереженості археологічної пам'ятки, якщо відсутня або застаріла облікова документація на дану археологічну пам'ятку;
- 1.13.3 при зміні користувача для встановлення режиму подальшого використання цієї земельної ділянки;
- 1.13.4 при руйнації пам'ятки для визначення нанесеної шкоди археологічній спадщини.

1.14 Експертиза не проводиться:

- 1.14.1 якщо раніше вже була проведено археологічне обстеження земельної ділянки чи водного об'єкту та наданий висновок археологічної експертизи про відсутність культурного археологічного шару, археологічних об'єктів та неналежність земельної ділянки до земель історико-культурного призначення, про що свідчать дані наукових звітів, які зберігаються у науковому архіві Інституту археології Національної академії наук України;
- 1.14.2 якщо земельна ділянка забудована і на ній не передбачаються земляні та інші роботи, реалізація яких може позначитися на стані об'єктів археології. В даному випадку до проведення експертизи видається лише історико-архівна довідка про відомості про цю територію з подальшим проведенням шурфування території, коли це стане можливо.

1.15 Підставою для проведення експертизи є **договір**, в якому зазначаються: сторони договору; об'єкт експертизи; умови проведення експертизи; права та обов'язки сторін; термін проведення наукової археологічної експертизи; порядок розрахунків; умови, що впливають на зміну або припинення договірних відносин; відповідальність за невиконання або неналежне виконання умов договору; відповідальність за достовірність висновку експертизи.

На кожний вид експертизи укладається окремий договір.

1.16 Термін Експертизи визначається договором на її проведення і в залежності від рівня складності та становить до **30-ти календарних днів** від дня її оплати. У виняткових випадках, зокрема при неможливості виконання натурних досліджень у зв'язку з несприятливим для дослідження часом, за погодженням із замовником експертизи цей термін може бути продовжений.

2 ВИДИ ЕКСПЕРТИЗИ

2.1 За видами експертизи поділяються на первинні, повторні:

2.1.1 первинна експертиза проводиться для підготовки обґрунтованого експертного висновку щодо наявності (відсутності) об'єктів археологічної спадщини та встановлення режиму використання об'єкта експертизи;

2.1.2 повторна експертиза проводиться у разі виявлення порушення вимог цієї Методики під час проведення первинної експертизи, або на вимогу замовника експертизи чи органу охорони культурної спадщини за наявності обґрунтованих претензій до експертного висновку первинної експертизи чи виникненню нових науково-обґрунтованих обставин.

3 ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СУБ'ЄКТІВ ЕКСПЕРТИЗИ

3.1 Замовник експертизи має право:

- обирати організатора експертизи;
- укладати договори на проведення експертизи;
- подавати клопотання про заміну експертів;
- розривати договори на проведення експертизи за наявності обґрунтованих претензій про порушення умов договорів;
- отримувати інформацію про хід проведення експертизи;
- подавати рекомендації організаторам експертизи;
- отримувати у письмовій формі висновки за результатами експертизи;
- висловлювати обґрунтовані претензії щодо якості виконаних робіт;
- оскаржувати висновок за результатами експертизи;
- вимагати проведення повторної експертизи.

3.2 Замовник експертизи зобов'язаний:

- передати організатору експертизи матеріали, передбачені пунктом 1.12 цієї Методики;
- надати додаткові матеріали стосовно об'єктів експертизи (за наявності);
- дотримуватися умов договору на проведення експертизи;
- сприяти проведенню експертизи;

- використовувати висновок експертизи при прийнятті власних рішень стосовно об'єктів експертизи;
- забезпечити фінансування організації на проведення експертизи, своєчасне приймання та оплату виконаних робіт.

3.3 Організатор експертизи має право:

- укладати договір із замовником експертизи та проводити експертизу на підставі договору;
- визначати персональний і кількісний склад експертів;
- звертатися до замовника експертизи за додатковою інформацією щодо об'єктів експертизи;
- самостійно визначати обсяги робіт, форми і методи експертизи відповідно до законодавства та договору із замовником, які забезпечать якісний експертний висновок;
- подавати замовнику пропозиції про потребу проведення повторної експертизи.

3.4 Організатор експертизи зобов'язаний:

- пред'явити замовнику експертизи документ, який відповідно до закону дає право на її проведення;
- забезпечити залучення висококваліфікованих експертів до проведення експертизи;
- забезпечувати заміну експертів у разі клопотання замовника;
- вчасно і якісно виконати умови договору на проведення експертизи;
- забезпечувати конфіденційність інформації, яка стала відома під час проведення експертизи, протягом обумовленого терміну збереження конфіденційності інформації;
- дотримуватися вимог авторського права щодо матеріалів, поданих для підготовки висновку за результатами експертизи.

3.5 Організатор експертизи веде реєстр поданих заяв у книзі реєстрації згідно із додатком 3 цієї Методики, надає замовникам довідку про реєстраційний номер та консультації з процедурних питань щодо організації проведення експертизи.

3.6 Експерт має право:

- брати участь у проведенні експертизи або відмовитися від участі в ній, якщо це не пов'язано з прямим виконанням службових обов'язків;

- одержувати від замовника чи організатора експертизи стосовно об'єкта експертизи достовірні відомості, довідкові та інформаційні матеріали;
- вільно викладати власну думку з питань експертизи;
- опубліковувати висновки експертизи, якщо це інше не передбачено договором на проведення експертизи;
- вносити пропозиції щодо вдосконалення форм і методів проведення експертизи.

3.7 Експерт зобов'язаний:

- пред'явити замовнику та/або організатору експертизи кваліфікаційний документ та дозвіл центрального органу виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини, який дає право на її проведення;
- дотримуватися встановленого договором терміну проведення експертизи;
- забезпечити всебічне, якісне, об'єктивне проведення експертизи.

4 ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ЕКСПЕРТИЗИ

4.1 Первинна експертиза може проводитися одним експертом, або групою у складі не менше трьох експертів і передбачає:

- 4.1.1 ознайомлення з поданими замовниками документами;
- 4.1.2 загальне ознайомлення з архівно-історичними матеріалами, спеціалізованої наукової літератури та, у разі наявності, звітів попередніх археологічних досліджень, повідомлень про виявлені знахідки археологічного характеру;
- 4.1.3 обстеження території (археологічна розвідка), вивчення мікрорельєфу, стану поверхні території, збір підйомного матеріалу (рухомих предметів, що походять з археологічного культурного шару), визначення площі поширення знахідок, виявлених на поверхні, зняття плану пам'ятки (території) із позначенням на ньому проведених обстежень, слідів попередніх розкопок, природних осипів та інших особливостей, встановлених під час зовнішнього огляду пам'ятки; максимально повний зовнішній опис території, археологічних об'єктів у разі виявлення, встановлення їх топографічного розташування;
- 4.1.4 закладання розвідувальних шурфів (вибірка ґрунту вручну розмірами не більше 1,0 x 1,0 м) згідно із методикою проведення польових археологічних досліджень. Кількість шурфів визначає сам

експерт, але має бути закладено на площі дослідження 0,01 га не менш 1 шурфу площею 1 кв. м;

4.1.5 спостереження під час шурфування за стратиграфією залягання горизонтальних нашарувань, опис місця закладання шурфу, зачистку культурного шару у разі виявлення, опис культурного шару (визначення його потужності, глибини залягання, насиченості знахідками).

4.2. Повторна, експертизи проводиться комісією у складі не менше трьох осіб, які не брали участі у первинній експертизі, і передбачає:

4.2.1 закладення розвідувального шурфу, розміром не більше 2x2 м згідно із методикою проведення польових археологічних досліджень;

4.2.3 спостереження при відкритті шурфу;

4.2.4 зачистку відшарувань та опис у разі наявності археологічного культурного шару (глибина залягання, насиченість знахідками).

4.3 За результатами експертизи складається експертний висновок, за формою згідно з додатками 4 або 5 цієї Методики на бланку організатора експертизи, завіряється підписами експертів і керівником організатора експертизи та скріплюється печаткою організатора експертизи.

4.4 Експертний висновок за результатами експертизи оформлюється у двох примірниках, перший з яких передається замовнику експертизи, другий – залишається у організатора експертизи.

4.5 Експертний висновок є правовою підставою для прийняття уповноваженими органами рішень при аналізі програм, проектів містобудівних, архітектурних і ландшафтних перетворень, будівельних, меліоративних, шляхових, інших проектів, за якими передбачається проведення земляних та інших робіт, реалізація яких може позначитися на об'єктах археологічної спадщини України.

4.6 В експертному висновку зазначається детальний атрибутивний опис об'єкта експертизи, який складається за такими критеріями: місце розташування згідно поданого проекту землеустрою, орієнтуванням за сторонами світу; зазначенням всіх суміжних об'єктів; характеристика особливостей поверхні, стратиграфії залягання культурних (грунтових) шарів; наявність споруд капітальної чи тимчасової забудови, інженерно-технічних мереж, багаторічних зелених насаджень; участь чи роль місцевості в певних історичних подіях та явищах; наукова цінність об'єкта, режим використання тощо.

До експертного висновку додаються фото- та картографічні матеріали, які є додатком до висновку та скріплюються печаткою організатора експертизи.

4.7 Для занесення до електронної бази в залежності від наявності на земельній ділянці археологічного об'єкта (пам'ятки) та рекомендованого використання земельної ділянки відповідно до законодавства України, у висновку зазначається його форма:

форма 1 засвідчує, що земельна ділянка не належить до складу земель історико-культурного призначення у зв'язку з відсутністю археологічних об'єктів та історичного культурного шару на всій площі земельної ділянки;

форма 2 засвідчує, що земельна ділянка знаходиться в зоні охорони пам'ятки археології або в межах історичного ареалу, чи археологічної території, культурний шар чітко невиражений (частково зруйнований), земляні роботи на ділянці можуть здійснюватися при постійному археологічному нагляді;

форма 3 засвідчує, що на земельній ділянці знаходиться пам'ятка археології національного значення, чи земельна ділянка розташована в зоні охорони пам'ятки археології національного значення, або в межах історичного ареалу, який має бути збережений у зв'язку з унікальністю разом з історичним ландшафтом або на земельній ділянці знаходяться інші пам'ятки археології, які становлять особливу історичну або культурну цінність і мають досліджуватися по всій площі розташування пам'ятки разом з охороною зоною. Будь-які земляні та інші роботи, а також приватизація цієї території мають бути заборонені.

форма 4 засвідчує, що земельна ділянка знаходиться на території археологічної пам'ятки (об'єкта), чи в її охоронній зоні, або в межах історичного ареалу, або археологічної території і належить до земель історико-культурного призначення. Будь-які земляні та інші роботи на такій ділянці проводяться тільки після повного дослідження пам'ятки археології (археологічних об'єктів, культурного шару).

форма 5 підтверджує, що після проведення на земельній ділянці археологічних досліджень (розкопок або нагляду за земляними роботами), вона не належить до складу земель історико-культурного призначення (форма висновку - додаток 5);

форма 6 описує стан збереженості археологічної пам'ятки (об'єкта) та рекомендації по режиму використання земельної ділянки, на якій розташована ця пам'ятка (об'єкт).

4.8 Експертні висновки реєструються організатором експертизи у Книзі реєстрації висновків за результатами наукової археологічної експертизи (додаток 3 цієї Методики).

4.9 Право інтелектуальної власності на результат дослідження об'єкта експертизи визначається відповідно до законодавства.

4.10 Експертиза може проводитися в присутності власника або замовника земельної ділянки.

4.11 Експертні висновки з доданими до них матеріалами подаються до відповідного органу охорони культурної спадщини, які враховуються при погодженні проектів землеустрою і зберігаються там протягом трьох років, після чого передаються на зберігання до місцевої державної архівної установи.

4.12 Всі дані про експертизу заносяться до електронної бази організатора експертизи за рекомендованою формою, наведеною у Додатку 6 цієї Методики.

Додаток 1
до Методики проведення наукової
археологічної експертизи
(пункт 1.12)

Керівнику

_____ (назва організації (установи) - виконавця експертизи, прізвище, ім'я, по батькові)

_____ (назва організації (установи) замовника, прізвище, ім'я, по-батькові

_____ або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи – замовника експертизи)

_____ (юридична адреса установи або місце реєстрації фізичної особи – замовника експертизи)

_____ (платіжні реквізити юридичної особи або паспортні дані фізичної особи)

_____ (інд. номер фізичної особи або інд. податковий номер та № свідоцтва юридичної особи)

Заява

Відповідно до вимог _____ (орган охорони культурної спадщини)

прошу провести наукову археологічну експертизу земельної ділянки площею _____ га, яка знаходиться за адресою _____

_____ (місце розташування земельної ділянки)

щодо наявності чи відсутності об'єктів археологічної спадщини, археологічного культурного шару, встановлення площі його поширення, культурно-хронологічної належності.

Земельна ділянка відводиться під _____

Додатки:

1. Копія рішення органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування щодо надання дозволу на розроблення проекту відведення земельної ділянки на _____ арк.;
2. Вкопіювання із плану землекористування або плану населеного пункту М1:2000, М 1:5000 на _____ арк.;
3. Копія проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки (за наявності) на _____ арк.
4. _____

_____ (Дата)

_____ (Підпис)

ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЯКІ НАДАЮТЬСЯ ЗАМОВНИКОМ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВОЇ АРХЕОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

1. Документи, що підтверджують права, зобов'язання та обмеження стосовно використання земельної ділянки.
2. Акт вибору земельної ділянки (траси) або Акт обстеження земельної ділянки.
3. Рішення виконавчого органу місцевого самоврядування про надання дозволу на розробку проекту на будівництва, добудову, на відведення земельної ділянки тощо.
4. Наявні містобудівні планувальні матеріали, проекти детального планування і забудови, генеральні плани, схеми генерального плану промвузлів (промрайонів) або рішення територіальної організації з нанесенням меж ділянки, наміченої для відведення.
5. Наявні топографічні плани.
6. Наявні висновки щодо інженерно-геологічних, гідрологічних та екологічних умов (особливостей) території.
7. Наявні матеріали щодо існуючої забудови (обмірювальні креслення, технічні дані) та зелених насаджень.
8. Відомості про підземні споруди, підземні та наземні комунікації та їх технічний стан.

Додаток 3
до Методики проведення наукової
археологічної експертизи
(пункти 3.5, 4.8)

Книга реєстрації висновків наукової археологічної експертизи

№ з/п	Дата реєстрації заявки замовника	Замовник	Адреса або місцезнаходження земельної ділянки	Площа земельної ділянки	Під що відводиться земельна ділянка
1	2	3	4	5	6

(ліва сторінка книги)

Номер і дата реєстрації висновку експертизи	Вид проведеної експертизи	Висновки за результатами проведення експертизи	Експерт (експерти)	Примітка
7	8	9	10	11

(права сторінка книги)

Бланк установи, організації

ВИСНОВОК
про проведення попередніх археологічних досліджень
(наукової археологічної експертизи) земельної ділянки

№ _____

від _____

Форма _____

Замовник:

назва та юридична адреса організації (установи) або

(фізична особа – прізвище, ім'я, по-батькові)

Загальні відомості про об'єкт експертизи:

(адреса: місцезнаходження земельної ділянки)

(площа)

(цільове призначення)

(умови відведення)

(результати вивчення історико-архівних джерел)

(розташування об'єкта експертизи по відношенню до навколишньої території та всіх суміжних об'єктів)

Характеристика стану об'єкта експертизи на момент проведення наукової археологічної експертизи:

(опис ґрунтового покритву)

(наявність капітальних будівель і споруд)

(наявність інженерно-технічних мереж)

(наявність несучих конструкцій, огорож, парканів тощо)

(наявність багаторічних земельних насаджень)

(наявність/відсутність історичного культурного шару)

(характеристика стратиграфії залягання археологічних шарів)

(характеристика виявленого матеріалу)

Висновок щодо можливості відведення земельної ділянки:

(зауваження і пропозиції щодо подальшого використання земельної ділянки)

Дата проведення наукової археологічної експертизи:

Додатки:

Фото на момент проведення наукової археологічної експертизи ___ шт.;

Фото під час проведення наукової археологічної експертизи ___ шт.;

Фото по завершенню проведення наукової археологічної експертизи ___ шт.;

Картографічні матеріали на ___ арк.

Експерт

Підпис

Прізвище, ім'я, по-батькові

Експерт

Підпис

Прізвище, ім'я, по-батькові

Експерт

Підпис

Прізвище, ім'я, по-батькові

Висновок:

(підсумок за результатами наукової археологічної експертизи)

Керівник установи

м.п.

Підпис

Прізвище, ім'я, по-батькові

Бланк установи, організації

ВИСНОВОК
про проведення наукового археологічного дослідження земельної ділянки

№ _____ від _____

Форма 5

Замовник:

назва та юридична адреса організації (установи) або

(фізична особа – прізвище, ім'я, по-батькові)

Загальні відомості про об'єкт дослідження:

(адреса: місцезнаходження земельної ділянки)

(площа)

(цільове призначення)

(умови відведення)

(результати вивчення історико-архівних джерел)

(розташування об'єкта дослідження по відношенню до навколишньої території та всіх суміжних об'єктів)

Характеристика стану об'єкта дослідження на момент проведення наукової археологічної експертизи (попередніх археологічних робіт):

(опис ґрунтового покриву)

(наявність капітальних будівель і споруд)

(наявність інженерно-технічних мереж)

(наявність несучих конструкцій, огорож, парканів тощо)

(наявність багаторічних земельних насаджень)

(результати дослідження)

(характеристика стратиграфії залягання археологічних шарів, характеристика виявленого матеріалу)

Висновок:

(зауваження і пропозиції щодо подальшого використання земельної ділянки)

Дата проведення польових археологічних досліджень:

Додатки: Фото на момент проведення дослідження ____ шт.;

Фото під час дослідження ___ шт.;
Фото по завершенню проведення дослідження ___ шт.;
Фото знайденого матеріалу ___ шт.;
Картографічні матеріали на ___ арк.

Дослідник

Підпис

Прізвище, ім'я, по-батькові

Висновок щодо відведення земельної ділянки:

(підсумок за результатами дослідження)

Керівник установи

м.п.

Підпис

Прізвище, ім'я, по-батькові

Додаток 6
до Методики проведення наукової археологічної експертизи
(пункт 4.12)

Структура рекомендованої електронної бази

№ з/п	Замовник	вид	Номер вихід.	дата	Форма	Адреса								Площа		Вид дослідження	Договір		акт виконання		Хто підписав	Примітка
						область	район області	Тип населеного пункту	населений пункт	район міста	Тип простору	назва простору	№ простору	од. виміру	Кількість		Номер	дата	Номер	дата		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23

Номер графи	Назва	Пояснення до заповнення
1.	№ з/п	Номер облікового запису
2.	Замовник	Назва підприємства, установи, організації, посада, прізвище, ім'я, по батькові
3.	вид	1 (юридичні особи), 2 (фізичні особи)
4.	Номер вихід	Номер вихідного документу з книги обліку
5.	дата	Дата запису в книзі обліку
6.	Форма	Форма документа (1,2,3,4,5,6)
7.	область	Назва області
8.	район області	назва району в області
9.	Тип населеного пункту	Назва типу (місто, село, смт., с/р)
10.	населений пункт	Адреса місця дослідження (назва міста, села, селища, сільської ради)
11.	район міста	назва району міста
12.	Тип простору	Назва простору (площа, вулиця, проспект, провулок)
13.	назва простору	назва вулиці, провулка, площі
14.	номер простору	адреса (Номер вулиці, провулка, де розташована земельна ділянка, об'єкт)
15.	од. виміру	Одиниця виміру площі земельної ділянки, яка досліджувалася (кв. м, га)
16.	Кількість	Площа земельної ділянки, території, яка досліджувалася
17.	Вид дослідження	Вид дослідження, який визначено в вихідному документі (розкопки, нагляд, розвідки, експертиза тощо)
18.	Номер договору	Номер договору на проведення дослідження
19.	Дата	Дата договору
20.	Номер акту	Номер акту приймання-здачі виконаних робіт
21.	Дата	Дата акту приймання-здачі виконаних робіт
22.	Хто підписав	Прізвище І. Б., першого підпису на документі
23.	Примітка	Особлива відмітка (стан збереженості пам'ятки, охоронний номер пам'ятки тощо)

Види висновків для електронного обліку

Залежно від наявності археологічного об'єкта (пам'ятки) та рекомендованого використання земельної ділянки висновок має **6** форм:

форма 1 засвідчує, що земельна ділянка не належить до складу земель історико-культурного призначення у зв'язку з відсутністю археологічних об'єктів та історичного культурного шару на всій площі ділянки;

форма 2 засвідчує, що земельна ділянка знаходиться в зоні охорони пам'ятки археології або в межах історичного ареалу, чи археологічної території, культурний шар чітко невиражений (частково зруйнований), земляні роботи на ділянці можуть здійснюватися при постійному археологічному нагляді.

форма 3 засвідчує, що на земельній ділянці знаходиться пам'ятка археології національного значення, чи земельна ділянка розташована в зоні охорони пам'ятки археології національного значення, або в межах історичного ареалу, який має бути збережений у зв'язку з унікальністю разом з історичним ландшафтом чи інші пам'ятки археології, які є особливою історичною або культурною цінністю і мають бути збережені для майбутніх поколінь чи досліджуватися на всій території разом з охоронною зоною. Будь-які земляні та інші роботи, в тому числі приватизація цієї території, мають бути заборонені.

форма 4 засвідчує, що земельна ділянка знаходиться на території археологічної пам'ятки, чи в її охоронній зоні, або в межах історичного ареалу, або археологічної території і належить до земель історико-культурного призначення. Будь-які земляні та інші роботи на такій ділянці проводяться тільки після повного дослідження археологічної пам'ятки.

форма 5 підтверджує, що після проведення на земельній ділянці археологічних досліджень (розкопок або нагляду за земляними роботами), вона не належить до складу земель історико-культурного призначення.

форма 6 описує стан збереженості археологічної пам'ятки (об'єкта) та рекомендації по режиму використання земельної ділянки, на якій розташована ця пам'ятка (об'єкт).